

Aale Osinga - keizersnede links bij het staande rund - begin jaren 1970.

Supersenior

dr. Aale Osinga (1927)

Onverminderd nieuwsgierig en leergierig

Aale's jonge jaren op de ouderlijke boerderij in Pingjum waren avontuurlijk. Het dorp ligt vlak bij de Afsluitdijk en was van strategisch belang voor zowel de Duitse bezetter als later voor de Canadese bevrijders. De bezetter streek er met Pinksteren 1940 neer met een cavalerie-eenheid met kanonnen. De commandant koos hun boerderij als basis. In april 1945 rukten de Canadese bevrijders op met tanks nadat Leeuwarden al bevrijd was. Aale wilde, samen met een broer, de Canadezen strategische informatie verschaffen over de Duitse posities. Zij wisten, met gevaar voor eigen leven, de Canadezen in Witmarsum te bereiken. Die deden daar hun voordeel mee. Bij de bevrijdingsactie sneuvelden 46 Duitsers, zes burgers en slechts een Canadees.

Aanvankelijk wilde Aale rundveefokker worden, maar op de middelbare school in Harlingen kreeg de wetenschappelijke nieuwsgierigheid hem in de greep. Hij koos voor diergeneeskunde, geïnspireerd door de in Zwitserland gepromoveerde veearts dr. Nauta. In de zomer van 1945 reisde Aale met fiets en bagage per boot (Stavoren-Enkhui-zen) en trein naar Utrecht.

Na een voorspoedige start van de studie, werd Aale opgeroepen voor militaire dienst. Bij de keuring werd hem voorgespiegeld dat hij officier kon worden om in Nederlands-Indië te dienen. Dat weigerde hij principieel. Hij wilde geen rol spelen bij het onderdrukken van een volk, terwijl hij net deel had uitgemaakt van het verzet tegen de bezetting van een vreemde mogendheid. Die verklaring werd voor kennisgeving aangenomen en het leek van de baan. Toch kwam na zijn kandidaats de oproep om soldaat te worden. Na de eerste training moest hij als militair naar Nederlands Oost-Indië. Weigering deed hem belanden in het Huis van Bewaring in Rotterdam en in een strafkamp in Schoonhoven. Mede dankzij het pleidooi van zijn pro- deo advocaat dr. mr. dr. Schuurmans Stekhoven werd zijn zaak na vijf maanden detentie geseponneerd.

GOEDE REPUTATIE

In 1953 studeerde Aale af. Hij had al in diverse praktijken geassisteerd en vervangen, toen hij begon in Lemmer. In 1954 maakte hij de overstap naar Stiens: "Wat mij betreft de mooiste praktijk in Friesland, want daar zaten verschillende belangrijke rundveefokkers."

Een van zijn eerste patiënten was een dekhengst, die verschijnselen vertoonde die hem aan maandag- ziekte deden denken. Hij besloot aderlating toe te passen en tapte ruim acht liter bloed af. De volgen-

de morgen stond de hengst er weer monter bij. Dit droeg bij aan de goede reputatie die veearts Osinga in Stiens wist op te bouwen. Hij startte met de keizersnede bij de koe nadat hem in Wenen was gewezen op de voordelen van de keizersnede via de linkerflank. Zijn meest bijzondere operatie staat beschreven aan het eind van deel drie van de Dr. Vlimmen-trilogie (Mr. A. Roothaert, *Vlimmen Trilogie*, A.W. Bruna en Zoon Utrecht (geen jaartal), 936-939). Het betrof een moeilijk te hechten, grote navelbreuk bij een veelbe- lovend fokstierkalf van zeven maanden oud. Uiteindelijk moest er schrikdraad, uit hennep en koperdraad gevlochten, (gesteriliseerd door tien minuten te koken) aan te pas komen om het vuistgrote breukgat met blijvend succes

te hechten en zonder complicaties te laten vergroeien.

Dit verhaal heeft Aale de auteur mr. A. Roothaert en de dierenarts dr. Pulles (die model stond voor 'de Vlim') bij een toevallige ontmoeting verteld. Roothaert heeft deze anekdote op het laatste moment nog kunnen toevoegen aan de drukproef van *Vlimmen contra Vlimmen*.

De praktijk in Stiens evolueerde in de tweeëntwintig jaar dat Aale er zat. Meer melkkoeien, minder boeren, minder trekpaarden, meer sportpaarden en de opkomst van kleine huisdieren. Aale vond dat de voortschrijdende industrialisatie de integriteit van het rund geweld aandeed. Het telde mee bij zijn besluit de praktijk te verlaten. Na zijn vertrek werd de eenmanspraktijk - met zo nu en dan assistentie - een tweemansmaatschap.

LANGE LIJST VAN VERDIENSTEN

Aale is in zijn praktijkjaren in 1959 bij prof. dr. L. Seekles gepromoveerd op een onderzoek naar melkziekte bij het FH-rund. Een van zijn stellingen luidde: "De Friese fokkerij is niet alleen economisch maar ook cultureel van grote betekenis." Na de praktijkperiode heeft hij van 1976 tot 1989 in diverse functies gewerkt bij de Veterinaire Dienst en de Veterinaire Volksgezondheid in de noordelijke provincies. Van 1989 tot 1991 was dr. Aale Osinga Veterinaire Milieudeskundige van het Ministerie van Volksgezondheid. In 1992 was hij voorzitter van de Projectgroep Veterinaire Milieuhygiëne. Hij sloot zijn veterinaire werkzaamheden af met de publicatie van het boek *Veterinaire Milieuhygiëne-wijzer*.

Ook maatschappelijk heeft Aale een lange lijst van verdiensten.

Hij maakte provinciaal en landelijk deel uit van tal van besturen en commissies in de KNMvD en was ook redactielid van het

Tijdschrift voor Diergeneeskunde. Hij was bestuurlijk actief in Kruisverenigingen in Friesland, bij de landelijke rijvereniging De Molenruiters, bij de Dierenbescherming, bij de Vrijmetselaarsloge De Friesche Trouw (voorzitter), bij de Groote Sociëteit en de Friese Debatingclub. Verder was hij voorzitter en is hij erelid van de Leeuwarder Probusclub "Festina Lente". Dat waren redenen voor Hare Majesteit de Koningin om hem te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

De supersenior staat midden in het leven, houdt lezingen, stond de interviewers onvermoeibaar te woord en had de namen en gebeurtenissen moeiteloos paraat. 📖